

Určenie otcovstva

Bratislava, máj 2015

UPOZORNENIE:

ÚDAJE UVEDENÉ V TEXTE SÚ INFORMAČNÉHO CHARAKTERU. ZHODA VŠETKÝCH OSOBNÝCH ÚDAJOV JE ČISTO NÁHODNÁ.

Otcovstvo k dieťaťu sa určuje za pomoci troch domniepok otcovstva uvedených v ustanoveniach § 82 až 96 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. **Podľa prvej domnievky sa za otca považuje manžel matky dieťaťa** a to aj ak sa narodí do 300 dní po zániku manželstva. To neplatí, ak sa matka v tomto období znovu vydá. V tom prípade sa za otca považuje muž, ktorý je manželom matky v čase narodenia dieťaťa.

V prípade, že sa dieťa narodilo mimo manželstva, pre určenie otcovstva je potrebné **súhlasné vyhlásenie rodičov podľa druhej domnievky otcovstva** alebo určenie otcovstva na základe rozhodnutia súdu podľa tretej domnievky otcovstva.

Súhlasné vyhlásenie rodičov môžu urobiť matka a otec dieťaťa ešte pred jeho narodením alebo po narodení dieťaťa na matrike alebo na súde. Ak je niektorý z rodičov dieťaťa maloletý, súhlasné vyhlásenie je možné urobiť iba na súde. Odvolať súhlasné vyhlásenie nie je možné, zaprieť otcovstvo je potom možné len cestou súdneho konania.

Ak k súhlasnému vyhláseniu o otcovstve matkou a otcom dieťaťa nedôjde, môže sa uplatniť v poradí **tretia zákonná domnievka otcovstva**, podľa ktorej sa otcovstvo určuje na základe rozhodnutia súdu a za otca dieťaťa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa, t.j. v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako 180 a viac ako 300 dní, pokiaľ jeho otcovstvo nevyučujú závažné okolnosti.

Oprávnenými osobami na podanie návrhu na určenie otcovstva na súd sú dieťa, jeho matka i muž, ktorý sa považuje za otca. Môžu ho podať dvaja spoločne (napr. matka a dieťa, dieťa a otec) alebo každý samostatne, avšak v tom prípade, keď návrh podá len jeden z nich, vylučuje sa tým podanie návrhu druhým. Návrh sa podáva voči ostatným, teda ak podáva návrh matka sama, podáva ho proti otcovi a dieťaťu, ak návrh podáva dieťa, podáva ho proti matke a otcovi, ak návrh podáva otec, podáva ho voči matke a dieťaťu. Ak podá návrh maloleté dieťa, musí byť zastúpené tzv. kolíznym opatrovníkom, ktorého ustanoví súd.

Ak žalobu podáva za dieťa opatrovník, môže to urobiť aj proti vôli matky. Matka je v takom prípade len účastníčkou konania o úpravu práv a povinností rodičov k dieťaťu. Do konania o určenie otcovstva však matka môže vstúpiť ako vedľajší účastník konania.

Rozhodujúcu úlohu v konaní má dokazovanie znaleckým posudkom. Súd nariadi vypracovanie znaleckého posudku, a to najčastejšie z odboru genetiky prostredníctvom analýzy DNA. V súčasnosti je schopnosť vylúčiť alebo určiť otcovstvo mimoriadne vysoká a vierohodnosť dosahuje takmer 100 percent. Výdavky súvisiace s vypracovaním posudkov hradí súdu ten, kto v konaní prehrá. Na základe rozhodnutia súdu sa dieťaťu vydá nový rodný list.

S konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o výchove a výžive mal. dieťaťa. Súd najmä rozhodne, komu dieťa zverí do výchovy a ako má druhý z rodičov prispievať na jeho výživu. Pri určení výživného súd prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, ako aj na schopnosti a možnosti povinného rodiča.

Za súčasť odôvodnených potrieb dieťaťa v útlom veku (po jeho narodení) sa považuje aj výbavička dieťaťa (detský kočík, postieľka, nánožník, bielizeň, plienky, vanička, hygienické prostriedky a pod.). Náklady vynaložené na výbavičku sa zahŕňajú do výživného pre maloleté dieťa pri vymieraní výživného, ktoré má byť určené od narodenia dieťaťa takou sumou, aby z nej mohli byť primerane hradené i tieto náklady, a to v dohľadnej dobe (obvykle do jedného roka od narodenia dieťaťa).

VZOR: Návrh na určenie otcovstva proti domnelému otcovi a úpravu práv a povinností rodičov k dieťaťu

Okresný súd Nitra
Štúrova 9
949 01 Nitra

Navrhovateľka:

Ester Klúčiarová, nar. 30. 4. 1989
Trvale bytom: Horná 17, 949 01 Nitra
Štátna občianka SR

Odporca:

Emil Novák, nar. 28. 10. 1985
Trvale bytom: Podhorská 13, 953 01 Zlaté Moravce
Štátny občan SR

Mal. dieťa:

Aleš Klúčiar, nar. 2.7.2013
Trvale bytom: Horná 17, 949 01 Nitra
Štátny občan SR

Informatívna poznámka:

Príslušným súdom na podanie návrhu je súd podľa miesta bydliska odporcu.

**Návrh na určenie otcovstva k maloletému Alešovi Klúčiarovi, nar. 2. júla 2013
a o úpravu práv a povinností rodičov k mal. Dieťaťu**

I.

Pracujem ako učiteľka Základnej školy v Nitre, Jilemníckeho ul. 1. Cez letné prázdniny v mesiaci august 2012 som trávila dovolenku s mojou priateľkou Danicou Bielou v súkromnej chate v obci Skýcov. Počas uvedenej dovolenky som sa spriatelila s odporcom. Toto priateľstvo prerástlo v intímnu známosť, ktorá trvala do novembra 2013. Po skončení dovolenky sme neprerušili kontakt a odporca ma navštevoval v Nitre. Keď som mu oznámila, že som tehotná, priznal sa, že je ženatý, že má 5-ročné dieťa a preto si ma nemôže zobrať za manželku. Spočiatku na mňa naliehal, aby som si tehotenstvo dala prerušiť a keď neuspel, tak prerušil so mnou akékoľvek styky.

Dôkaz: Výsluch účastníkov

Rodný list dieťaťa

Výsluch svedkyne Danice Bielej, bytom Kvetná 35, Nitra

II.

V čase rozhodnom pre počatie dieťaťa som udržiavala pohlavný styk iba s odporcom. Preto len on môže byť otcom maloletého Aleša. O tomto styku vie moja priateľka Danica Biela. Po narodení dieťaťa som odporcu listom z 28.10.2013 požiadala, aby ma navštívil a súčasne som ho informovala o našom dieťati. Odpovedal mi listom, že sa necíti byť otcom maloletého Aleša a moje pozvanie neprijal. Odvtedy sa kontaktu so mnou vyhýba.

Dôkaz: Výsluch svedkyne Danice Bielej

Korešpondencia medzi účastníkmi

Informatívna poznámka:

V I. a v II. časti je potrebné pravdivo opísať skutočnosti – kedy došlo k nadviazaniu známosti s odporcom, ako dlho táto známosť trvala. Je dôležité, či naozaj v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa navrhovateľka mala pohľadný styk len s odporcom. Je potrebné si uvedomiť, že príslušný súd v priebehu konania pravdepodobne nariadi DNA dokazovanie.

Ak bude mať navrhovateľka v konaní neúspech a DNA testy preukážu, že ňou označený muž nie je otcom, môže jej súd uložiť náhradu trov konania a teda aj znaleckého dokazovania; t.j. nákladov na testy DNA.

III.

Zákonná domnienka otcovstva svedčí odporcovi, pretože okrem neho som s iným mužom nesúložila v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako 180 a viac ako 300 dní. Preto za otca mal. Aleša sa považuje odporca.

Ja som na rodičovskej dovolenke a poberám rodičovský príspevok v sume 203,20 € mesačne a prídavok na dieťa vo výške 23,10 € mesačne. Iný príjem nemám. Odporca pracuje vo firme FAREX a. s. v Zlatých Moravciach s približným mesačným zárobkom 590,- €. Odporca má jednu vyživovaciu povinnosť.

Dôkaz: Potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku a prídavku na dieťa
Vyčíslenie mesačných nákladov na dieťa

IV.

Navrhujem preto, aby súd po vykonanom dokazovaní vydal tento

r o z s u d o k:

Súd určuje, že Emil Novák, nar. 28.10.1985, je otcom maloletého Aleša Kľúčiara, nar. 02.07.2013 z matky Ester Kľúčiarovej, nar. 30. 4. 1989.

Maloletý sa zveruje do osobnej starostlivosti matky a otec je povinný prispievať na jeho výživu mesačne sumou 120,- € od 02.07.2013, splatných vždy do 10-ho dňa v mesiaci vopred do rúk matky. Zmeškané výživné je otec povinný zaplatiť do rúk matky do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy konania do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Informatívna poznámka:

V IV. časti je potrebné sformulovať návrh znenia rozsudku (kto je otcom dieťaťa, ako sa majú upraviť práva a povinnosti voči dieťaťu a navrhovaná výška výživného), ktorý navrhovateľka navrhuje súdu vydať.

V Nitre, 13.7.2015

Ester Kľúčiarová

VZOR: Návrh na určenie otcovstva muža, ktorý tvrdí, že je otcom dieťaťa

Okresný súd Bratislava IV.
Saratovská 1/a
841 04 Bratislava IV

Navrhovateľ:

Štefan Vojtašík, nar. 06.07.1975,
bytom Banská Bystrica, Harmincova 17
štátny občan SR

Odporcovia:

- I. maloletý Matej Tvrдый, nar. 18.02.2014,
bytom Bratislava, Hagarova 31
štátny občan SR
- II. Milada Tvrдый, nar. 19.03.1985,
bytom Bratislava, Hagarova 31
štátna občianka SR

Návrh o určenie otcovstva

I.

S odporkyňou sa dôverne poznám od marca 2012. Odtedy až do septembra 2013 sme udržiavali intímny styk. V októbri 2013 mi odporkyňa oznámila, že je už viac mesiacov tehotná a že sa viac so mnou nechce sýkať ani stretávať a o dieťa, ktoré sa jej má narodiť, sa chce starať iba sama. Svoj postoj mi bližšie nevysvetlila.

O tomto našom vzťahu vedeli naši priatelia Mária Šťastná a Tibor Šťastný.

Dôkaz: Výsluch účastníkov

Výsluch svedkov Márie Šťastnej a Tibora Šťastného, Lipová 34, Bratislava

II.

Dňa 18.02.2014 sa odporkyni narodil syn Matej Tvrдый. Som presvedčený, že jedine ja som otcom tohto dieťaťa, pretože v čase rozhodnom pre jeho počatie som s matkou dieťaťa udržiaval pohlavný styk a matka dieťaťa v tom čase nemala známosť s iným mužom.

Som pracovníkom Tatra banky, pobočky v Bratislave, s mesačným príjmom 890,- €.

Dôkaz: Potvrdenie zamestnávateľa o zárobku za posledných 12 mesiacov

Informatívna poznámka:

V I. a v II. časti je potrebné pravdivo opísať skutočnosti – kedy došlo k nadviazaniu známosti s odporkyňou, ako dlho táto známosť trvala. Je dôležité či naozaj v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa navrhovateľ mal pohlavný styk len s odporkyňou. Je potrebné si uvedomiť, že príslušný súd v priebehu konania pravdepodobne nariadi DNA dokazovanie.

Ak bude mať navrhovateľ v konaní neúspech a DNA testy preukážu, že nie je otec dieťaťa, môže mu súd uložiť náhradu trov konania a teda aj znaleckého dokazovania; t.j. nákladov na testy DNA.

III.

Navrhujem, aby súd po vykonaní dokazovania vydal tento

r o z s u d o k:

Súd určuje, že Štefan Vojtašík, nar. 06.07.1975, je otcom maloletého Mateja Tvrdeho, nar. 18.02.2014 z matky Milady Tvrdej, nar. 19.03.1985.

Maloletý Matej Tvrdej sa zveruje do osobnej starostlivosti matky a otec je povinný prispievať na jeho výživu mesačne sumu 200,- € vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Otec je oprávnený stýkať sa s mal. Matejom každú sobotu v čase od 14.00 do 16.00 hod., a to tak, že v stanovenom čase dieťa preberie od odporkyne pred jej bytom, kde jej ho v stanovenom čase tiež odovzdá.

V Bratislave 9. júna 2014

Štefan Vojtašík

Informatívna poznámka:

V III. časti je potrebné sformulovať návrh znenia rozsudku (kto je otcom dieťaťa, ako sa majú upraviť práva a povinnosti voči dieťaťu a navrhovaná výška výživného), ktorý navrhovateľ navrhuje súdu vydať.

Doplňujúca poznámka:

Ak ide o vzťah s medzinárodným prvkom, určenie otcovstva sa spravuje právnym poriadkom štátu, ktorého príslušnosť nadobudlo dieťa narodením. Ak dieťa žije v Slovenskej republike, môže sa otcovstvo určiť podľa slovenského práva, ak je to v záujme dieťaťa. Právoplatné cudzie rozhodnutia vo veciach určenia otcovstva, ak aspoň jedným z účastníkov konania je slovenský občan, sa v Slovenskej republike uznávajú. O tomto uznaní rozhoduje Najvyšší súd SR. Ak ide o rozhodnutie vydané v inom členskom štáte EÚ je automaticky uznané bez ďalšieho konania.

Právomoc súdu SR vo veci určenia rodičovstva je daná na slovenskom všeobecnom súde navrhovateľa, ak odporca nemá v Slovenskej republike všeobecný súd. Ak ani navrhovateľ nemá v Slovenskej republike všeobecný súd, ale jeden z rodičov alebo dieťa je slovenským štátnym občanom, možno návrh podať na súde, ktorý určí Najvyšší súd SR.

V prípade potreby je možné kontaktovať:

Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže

Špitálska č. 8
P.O.Box 57
814 99 Bratislava

Tel.: +421/2/20 46 32 08
+421/2/20 46 32 48

Fax: +421/2/59 75 32 58

Non-stop linka : +421 915 405 954 (mimo úradných hodín a len v nevyhnutných prípadoch)

Úradné hodiny: od 8:00 do 16:00, pondelok – piatok

E - mail: cipc@cipc.gov.sk , info@cipc.gov.sk

Zdroj:
platné právne predpisy Slovenskej republiky :
zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine, zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok
internet : epi.sk